

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

వ్యాస ఉవాచ

ఇతి బ్రువాణం సంస్తూయ మునీనాం దీర్ఘసత్రిణాం ।

వృద్ధః కులపతిః సూతం బహ్వుచః శౌనకోఽబ్రవీత్ ॥ 1 ॥

శౌనక ఉవాచ

సూత సూత మహాభాగ వద నో వదతాం వర ।

కథాం భాగవతీం పుణ్యాం యదాహ భగవాంఛుకః ॥ 2 ॥

కస్మిన్ యుగే ప్రవృత్తేయం స్థానే వా కేన హేతునా ।

కుతః సంచోదితః కృష్ణః కృతవాన్ సంహితాం మునిః ॥ 3 ॥

తస్య పుత్రో మహాయోగీ సమదృఙ్షిర్వికల్పకః ।

ఏకాంతమతిరున్నిద్రో గూఢో మూఢ ఇవేయతే ॥ 4 ॥

దృష్ట్వానుయాంతమృషిమాత్మజమప్యనగ్నం

దేవ్యో హ్రీయా పరిదధుర్న సుతస్య చిత్రం ।

తద్వీక్ష్య పృచ్ఛతి మునౌ జగదుస్తవాస్తీ

స్త్రీపుంభిదా న తు సుతస్య వివిక్తదృష్టేః ॥ 5 ॥

కథమాలక్ష్మితః పౌరైః సంప్రాప్తః కురుజాంగలాన్ ।

ఉన్నతమూకజడవద్విచరన్ గజసాహ్వయే ॥ 6 ॥

కథం వా పాండవేయస్య రాజర్షేర్మునినా సహ |
సంవాదః సమభూత్తాత యత్రైషా సాత్వతీ శ్రుతిః || 7 ||

స గోదోహనమాత్రం హి గృహేషు గృహమేధినాం |
అవేక్షతే మహాభాగస్తీర్థీకుర్వంస్తదాశ్రమం || 8 ||

అభిమన్యుసుతం సూత ప్రాహుర్భాగవతోత్తమం |
తస్య జన్మ మహాశ్చర్యం కర్మాణి చ గృణీహి నః || 9 ||

స సమ్రాట్ కస్య వా హేతోః పాండునాం మానవర్ధనః |
ప్రాయోపవిష్టో గంగాయామనాదృత్యాధిరాట్స్థీయం || 10 ||

నమంతి యత్పాదనికేతమాత్మనః
శివాయ హానీయ ధనాని శత్రవః |
కథం స వీరః శ్రియమంగ దుస్త్వజాం
యువైషతోత్సృష్టుమహో సహసుభిః || 11 ||

శివాయ లోకస్య భవాయ భూతయే
య ఉత్తమశ్లోకపరాయణా జనాః |
జీవంతి నాత్మార్థమసౌ పరాశ్రయం
ముమోచ నిర్విద్య కుతః కలేవరం || 12 ||

తత్సర్వం నః సమాచక్ష్య పృష్టో యదిహ కించన |
మన్యే త్వాం విషయే వాచాం స్నాతమన్యత్ర ఛాందసాత్ || 13 ||

సూత ఉవాచ
ద్వాపరే సమనుప్రాప్తే తృతీయే యుగపర్యయే |
జాతః పరాశరాద్యోగీ వాసవ్యాం కలయా హరేః || 14 ||

స కదాచిత్సరస్వత్యా ఉపస్పృశ్య జలం శుచి |
వివిక్తదేశ ఆసీన ఉదితే రవిమండలే || 15 ||

పరావరజ్ఞః స ఋషిః కాలేనావ్యక్తరంహసా |
యుగధర్మవ్యతికరం ప్రాప్తం భువి యుగే యుగే || 16 ||

భౌతికానాం చ భావానాం శక్తిహ్రాసం చ తత్కృతం |
అశ్రద్ధధానాన్నిఃసత్త్వాందుర్మేధాన్ హ్రాసితాయుషః || 17 ||

దుర్భగాంశ్చ జనాన్ వీక్ష్య మునిర్ద్రివ్యేన చక్షుషా |
సర్వవర్ణాశ్రమాణాం యద్దధ్యౌ హితమమోఘద్యుక్ || 18 ||

చాతుర్థోత్రం కర్మ శుద్ధం ప్రజానాం వీక్ష్య వైదికం |
వ్యదధాద్యజ్ఞసంతత్యై వేదమేకం చతుర్విధం || 19 ||

ఋగ్యజుఃసామాధర్వాఖ్యా వేదాశ్చత్వార ఉద్భృతాః |
ఇతిహాసపురాణం చ పంచమో వేద ఉచ్యతే || 20 ||

తత్రర్గ్వేదధరః పైలః సామగో జైమినిః కవిః |
వైశంపాయన ఏవైకో నిష్ఠాతో యజుషాముత || 21 ||

అథర్వాంగిరసామాసీత్సుమంతుర్దారుణో మునిః |
ఇతిహాసపురాణానాం పితా మే రోమహర్షణః || 22 ||

త ఏత ఋషయో వేదం స్వం స్వం వ్యస్యన్ననేకధా |
శిష్యైః ప్రశిష్యైస్తచ్చిష్యైర్వేదాస్తే శాఖినోఽభవన్ || 23 ||

త ఏవ వేదా దుర్మేధైర్ధార్యంతే పురుషైర్యథా |
ఏవం చకార భగవాన్ వ్యాసః కృపణవత్సలః || 24 ||

స్త్రీశూద్రద్విజబంధూనాం త్రయీ న శ్రుతిగోచరా |
కర్మశ్రేయసి మూఢానాం శ్రేయ ఏవం భవేదిహ |
ఇతి భారతమాఖ్యానం కృపయా మునినా కృతం || 25 ||

ఏవం ప్రవృత్తస్య సదా భూతానాం శ్రేయసి ద్విజాః |
సర్వాత్మకేనాపి యదా నాతుష్యద్ధృదయం తతః || 26 ||

నాతిప్రసీదద్ధృదయః సరస్వత్యాస్తటే శుచౌ |
వితర్కయన్ వివిక్తస్థ ఇదం ప్రోవాచ ధర్మవిత్ || 27 ||

ధృతవ్రతేన హి మయా ఛందాంసి గురవోఽగ్నయః |
మానితా నిర్వ్యలీకేన గృహీతం చానుశాసనం || 28 ||

భారతవ్యపదేశేన హ్యోమ్నాయార్థశ్చ దర్శితః |
దృశ్యతే యత్ర ధర్మాది స్త్రీశూద్రాదిభిరప్యత || 29 ||

తథాపి బత మే దైహ్యో హ్యత్మా చైవాత్మనా విభుః |
అసంపన్న ఇవాభాతి బ్రహ్మవర్చస్యసత్తమః || 30 ||

కిం వా భాగవతా ధర్మా న ప్రాయేణ నిరూపితాః |
ప్రియాః పరమహంసానాం త ఏవ హ్యచ్యుతప్రియాః || 31 ||

తస్యైవం ఖిలమాత్మానం మన్యమానస్య ఖిద్యతః |
కృష్ణస్య నారదోఽభ్యాగాదాశ్రమం ప్రాగుదాహృతం || 32 ||

తమభిజ్ఞాయ సహసా ప్రత్యుత్థాయాగతం మునిః |
పూజయామాస విధివన్నారదం సురపూజితం || 33 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
ప్రథమస్కంధే నైమిషీయోపాఖ్యానే చతుర్థోఽధ్యాయః ||